

A 2 OIKEUSMINISTERIÖN PÄÄTÖS YLEISEN ASIANAJAJAYHDISTYKSEN SÄÄNTÖJEN VAHVISTAMISESTA (SUOMEN ASIANAJAJALIITON SÄÄNNÖT, 29.10.2004/934) (Viim. muut. 10.6.2010/487)

Annettu Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 2004

Oikeusministeriö on asianajajista 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun lain (496/58) 2 §:n 2 momentin nojalla yleisen asianajajayhdistyksen hallituksen esityksestä vahvistanut asianajajayhdistykselle, jonka nimenä on Suomen Asianajajaliitto, ruotsiksi Finlands Advokatförbund, näin kuuluvat säännöt:

Yleisiä määräyksiä

1 § Suomen Asianajajaliitto, ruotsiksi Finlands Advokatförbund, on asianajajista 12 päivänä joulukuuta 1958 annetussa laissa (496/58) tarkoitettu maan yleinen asianajajayhdistys.

Liitto on se toimivaltainen viranomainen, jota tarkoitetaan direktiivissä (98/5/EY) asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu.

Liiton kotipaikka on Helsinki.

2 § Liiton tarkoituksena on:

- 1) jäsentensä vastuuntunnon ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kohottaminen sekä asianajotoiminnan kehittäminen maassa muutoinkin niin, että liiton jäsenet muodostavat hyvää oikeudenhoitoa palvelevan, yleistä luottamusta ja arvonantoa osakseen saavan asianajajakunnan;
- 2) asianajajien ammatillisen yhteenkuuluvaisuuden ja heidän yhteisten ammattietujensa edistäminen ja
- 3) asianajajien toiminnan valvominen.

Liitto pyrkii myös seuraamaan oikeuskehitystä maassa sekä lausuntoja antamalla ja aloitteita tekemällä tarjoamaan kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi.

Liitto voi myös perustaa tarkoituksensa toteuttamista sekä jäsentensä ja heidän perheittensä taloudellista turvaamista edistäviä rahastoja.

3 § Liiton jäsenten päätösvaltaa käyttää valtuuskunta, jonka jäsenet valitaan osastojen kokouksissa.

Liiton asioita hoitaa valtuuskunnan valitsema hallitus.

Liitto jakautuu osastoihin, joilla kullakin on oma hallituksensa.

Jäsenten oikeutta osallistua osastonsa asioiden hoitoon käyttävät osaston kokouksessa saapuvilla olevat jäsenet.

Jäsenet

4 § Liiton jäseniä ovat ne, jotka siinä järjestyksessä kuin asianajajista annetussa laissa ja näissä säännöissä määrätään, on hyväksytty liiton jäseniksi.

Jäsen, joka on merkitty liiton hallituksen pitämään asianajajaluetteloon, on asianajaja ja oikeutettu käyttämään asianajajan ammattinimitystä.

Liiton pitämään asianajajista annetun lain 5 b §:n (1249/1999) tarkoittamaan EU-luetteloon merkitystä muusta Euroopan unionin jäsenvaltiosta peräisin olevasta asianajajasta (EU-asianajajasta), joka ei ole liiton jäsen, on määräyksiä jäljempänä.

Asianajajajäsenten ohella liitolla voi olla passiivisia jäseniä sekä kunniajäseniä.

Kun näissä säännöissä puhutaan jäsenestä, ei sillä tarkoiteta passiivista jäsentä eikä kunniajäsentä.

5 § Jäseneksi voidaan ottaa laissa ja näissä säännöissä määrätyt kelpoisuusehdot täyttävä henkilö.

Jäseneksi pyrkivän tulee hoitaa tai ryhtyä hoitamaan asianajotehtäviä ammattimaisesti ja asua Euroopan talousalueen valtiossa. Hänen on tullut saavuttaa asianajajan toimen harjoittamiseen tarvittava taito sekä käytännöllistä kokemusta siinä toimimalla lakimiestutkinnon suorittuaan ennen jäseneksi pääsyä vähintään neljän vuoden ajan oikeudenhoiton alalla tai siihen verrattavissa oikeustieteellistä koulutusta edellyttävissä toimissa tai tehtävissä, kuitenkin vähintään kaksi vuotta avustavana lakimiehenä, julkisena oikeusavustajana tai itsenäisenä asianajotehtävien hoitajana taikka muussa sellaisessa toimessa, jossa hän on vastaavassa määrin hoitanut asianajotehtäviä.

Jäseneksi pyrkivän tulee lisäksi osoittaa riittävästi tuntevansa asianajotoiminnan perusteita koskevat säännökset ja ohjeet sekä hyvän asianajajatavan vaatimukset suorittamalla oikeusministeriön hyväksymässä järjestyksessä erityinen tutkinto (asianajajatutkinto). Jos hakija on jo aikaisemmin suorittanut tutkinnon tai muutoin osoittanut, että hänellä on siinä edellytetyt tiedot, voi hallitus vapauttaa hänet tutkinnon suorittamisesta.

Henkilö, jolla jossain muussa Euroopan talousalueen valtiossa on asianajajan toimen harjoittamisen ammattipätevyys, voidaan ottaa jäseneksi, mikäli hän on suorittanut Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten tutkintotodistusten tunnustamisesta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1622/1993) mainittua kelpoisuuskoetta vastaavan

Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan toimeenpaneman tutkinnon, joka antaa kelpoisuuden oikeustieteen kandidaatin tutkintoa vaativaan tehtävään, ja asianajajista annetun lain 3 §:n 2 momentissa (31/1993) tarkoitetun kokeen.

EU-asianajaja voidaan ottaa jäseneksi siitä huolimatta, että hän ei ole suorittanut tuomarinvirkaan Suomessa säädettyjä opinnäytteitä, saavuttanut 2 momentissa tarkoitettua käytännöllistä kokemusta ja taitoa, suorittanut asianajajatutkintoa taikka 4 momentissa mainittuja tutkintoa ja koetta, kun kolme vuotta on kulunut EU-luetteloon kirjoittautumisesta. Hänen tulee osoittaa harjoittaneensa Suomessa asianajajan tointa säännöllisesti vähintään sen ajan ja esittää hallituksen vaatima selvitys hoitamistaan toimeksiannoista ja toiminnastaan.

Asianajajista annetun lain 3 §:n 4 momentin säännökset valtion virassa olevan henkilön jäsenyydestä eivät koske julkisia oikeusavustajia.

Asianajaja ei myöskään ilman liiton hallituksen lupaa saa harjoittaa asianajajan tointa ulkomailla muualla kuin Euroopan talousalueen valtiossa.

6 §

Jäsenyyttä on haettava liiton hallitukselle toimitettavalla kirjallisella hakemuksella, jossa hakijan on vakuutettava hyväksyvänsä nämä säännöt. Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että hakija täyttää asianajajista annetun lain 3 §:ssä ja edellä 5 §:ssä mainitut ehdot. Kun valtion tai kunnan virassa tai toimessa taikka muussa virkasuhteeseen perustuvassa palveluksessa oleva muu henkilö, kuin julkinen oikeusavustaja, hakee jäsenyyttä, on hänen esitettävä selvitys myös siitä, ettei asianajotoiminta ole vastoin hänen virkavelvollisuuttaan sekä esimiehensä tästä seikasta antama lausunto.

Liiton hallituksen on toimitettava hakemus liiton asianomaiselle osastolle, jonka hallituksen on viipymättä annettava kirjallisesti lausuntonsa siitä, täyttääkö hakija asianajajista annetun lain 3 §:n 1 momentin 1) kohdassa ja näiden sääntöjen 5 §:n 2 momentin jälkimmäisessä virkkeessä jäsenelle asetetut vaatimukset. (10.6.2010 487/2010)

7 §

Muusta Euroopan Unionin jäsenvaltiosta peräisin oleva asianajaja, joka harjoittaa Suomessa pysyvästi asianajajan tointa alkuperäistä ammattinimikkettään käyttäen voi kirjoitautua EU-luetteloon. Luetteloon merkitsemistä on haettava kirjallisesti. Hakijan on esitettävä todistus siitä, että hän on oikeutettu harjoittamaan asianajajan tointa asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu (98/5/EY) annetussa direktiivissä tarkoitettulla ammatinimikkeellä jossakin Euroopan Unionin jäsenvaltiossa. Todistus ei saa olla esitettäessä kolmea kuukautta vanhempi. Suomen Asianajajaliiton on ilmoitettava luetteloon merkitsemisestä sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, josta asianajaja on peräisin.

Mitä näissä säännöissä on säädetty liiton jäsenestä, koskee soveltuvin osin EU-asianajajaa.

EU-asianajajan on asianajajan tointa Suomessa harjoittaessaan ilmoitettava se ammatinimike, jota käytetään jäsenvaltiossa, josta hän tulee, ilmaistuna tuon valtion kielellä viittauksin siihen ammatilliseen järjestöön, johon hän kuuluu.

8 § Jäsen, joka ryhtyy asianajajista annetun lain 3 §:n 4 momentin 1 lauseessa tarkoitettuun palvelussuhteeseen tai siirtyy toiseen sanotunlaiseen tehtävään, on velvollinen, mikäli hän haluaa sen estämättä edelleenkin toimia asianajajana, viivytyksettä pyytämään liiton hallitukselta samassa momentissa mainittua suostumusta. Tällaisesta hakemuksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 6 §:ssä on hakemuksesta jäseneksi säädetty.

9 § Liiton hallituksen tulee, käsitellessään 6, 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuja hakemuksia, hankkia tarpeelliseksi katsomansa lisäselvitykset.

Jos hakemus hylätään, on sitä koskeva hallituksen päätös perusteltava.

Jäseneksi hyväksymisestä on viipymättä annettava tieto hakijalle sekä oikeuskanslerille.

10 § Eläkkeelle siirtyvä asianajaja pysyy asianajajayhdistyksen jäsenenä, jos yhdistyksen hallitus hyväksyy hänen sitä koskevan hakemuksensa. Hakemus on toimitettava liiton asianomaiselle osastolle, jonka hallituksen on annettava lausunto siitä, täytyvätkö asianajajista annetun lain 9 §:n 6 momentissa säädetty ehdot.

Asianajajaluetteloon tehdään tässä tarkoitettun luvan saaneen asianajajan kohdalle lisämerkintä ”eläkkeellä”. Hänen tulee ammatinimitystä käyttäessään menetellä siten, että hänen ei voida asiayhteydestä johtuen tai muulla perusteella erheellisesti olettaa enää harjoittavan asianajotoimintaa.

Eläkkeellä oleva asianajaja on vapautettu toimiston pitämisestä, vastuun vakuuttamisesta ja muista sellaisista asianajajan velvoitteista, jotka liittyvät ammatin harjoittamiseen ja ammattitaidon ylläpitämiseen. Hän pysyy kuitenkin asianajajista annetun lain 6 §:n 1 momentissa säädetyn valvonnan piirissä.

11 § Passiiviseksi jäseneksi voi liiton hallitus hakemuksesta hyväksyä asianajajan, joka lakkaa harjoittamasta asianajajan tointa.

Kunniajäseneksi valtuuskunta voi hallituksen esityksestä kutsua 5 §:ssä mainituista ehdoista riippumatta sellaisen koti- tai ulkomaisen henkilön, joka on erityisellä tavalla asianajajana ansioitunut tai toiminut asianajajalaitoksen hyväksi. Henkilön, joka ei ole liiton jäsen eikä passiivinen jäsen, voi liiton hallituskin, jos se on yksimielinen, kutsua kunniajäseneksi.

Hallitus

12 § Liiton hallitukseen, jossa maan eri osien ja kummankin kieliryhmän on oltava edustettuna, kuuluu liiton puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä seitsemän muuta jäsentä. Kul-lakin viimeksi mainitulla tulee olla henkilökohtainen varajäsen. Kaikkien on oltava asian-ajajia.

Liiton puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä hallituksen muut jäsenet ja heidän vara-jäsenensä valitaan valtuuskunnan varsinaisessa kevätkokouksessa, jolloin heidän toimi-kautensa alkaa. Toimikausi kestää kolme vuotta ja päättyy valtuuskunnan varsinaisessa kevätkokouksessa kolmantena vuonna vaalin toimittamisen jälkeen.

Joka on ollut hallituksen jäsenenä yhtäjaksoisesti kuusi vuotta, voidaan valita uudelleen samaan tehtävään vasta toimikaudeksi, joka alkaa kolmen vuoden kuluttua hänen edelli-sen toimikautensa päättymisestä. Mitä edellä on sanottu, ei estä hallituksen jäsenenä yhtä-jaksoisesti kuutta vuotta toiminutta tulemasta valituksi liiton puheenjohtajaksi tai varapu-heenjohtajaksi.

Liiton puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä hallituksen muut jäsenet ja heidän vara-jäsenensä eivät saa kuulua liiton valtuuskuntaan tai valvontalautakuntaan.

Hallituksessa tulee olla puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi

1) kaksi jäsentä Helsingin osastosta;

ja yksi jäsen

2) Turun tai Satakunnan osastosta;

3) Hämeen, Päijät-Hämeen tai Keski-Suomen osastosta;

4) Kymen, Mikkelin tai Itä-Suomen osastosta; sekä

5) Vaasan, Oulun tai Lapin osastosta; sekä

6) ruotsinkielisten asianajajien edustaja.

13 § Jos liiton puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, hallituksen muu jäsen tai tämän varajäsen kuolee tai lakkaa olemasta liiton jäsen, on, milloin hallitus katsoo sen tarpeelliseksi, toimi-tettava täydennysvaali, jossa hänen tilalleen valitaan toinen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Aikaa, jonka henkilö täydennysvaalissa valittuna on ollut hallituksen jäsenenä, ei ole otet-tava lukuun laskettaessa 12 §:n 3 momentissa mainittua kuuden vuoden aikaa.

14 § Hallituksen tulee edustaa liittoa sekä lain ja liiton sääntöjen mukaan sekä valtuuskunnan antamia ohjeita noudattaen huolellisesti hoitaa liiton asioita.

Hallituksen velvollisuutena on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on muualla määrätty:

- 1) pitää 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua asianajajaluetteloa ja 7 §:ssä tarkoitettua EU-luetteloa; ja lähettää niistä vuosittain tammikuun kuluessa ote oikeusministeriölle;
- 2) valvoa, että jäsenet esiintyessään tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona sekä muussakin toiminnassaan täyttävät velvollisuutensa asianajajina ja noudattavat hyvää asianajajatapaa;
- 3) edustaa liittoa valvonta-asioissa;
- 4) huolehtia liiton taloudellisista asioista ja sen kirjanpidosta;
- 5) antaa viranomaisten liitolta pyytämät lausunnot sekä tehdä esityksiä asianajajalaitoksen kehittämiseksi tarvittaviin tai muutoin oikeuskehityksen vuoksi tarpeellisiin lainsäädäntötoimenpiteisiin ryhtymisestä; sekä
- 6) ottaa liiton pääsihteeri, apulaispääsihteeri ja muut toimihenkilöt.

15 § Liiton nimen kirjoittaa kaksi hallituksen jäsentä yhdessä tai yksi hallituksen jäsen yhdessä pääsihteerin kanssa.

16 § Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta hallituksen tai kokoonkutsujan määräämässä paikassa. Hallitus on kutsuttava kokoon, jos vähintään kaksi hallituksen jäsentä sitä vaatii.

Kutsu hallituksen kokoukseen on viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta lähetettävä todisteellisesti hallituksen jäsenille.

17 § Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään viisi jäsentä on saapuvilla.

Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan voittaa puheenjohtajan kannattama mielipide. Kun on kysymys jäsenen erottamisesta, sitä tarkoittava mielipide voittaa kuitenkin vain, jos vähintään viisi kokouksen osanottajista sitä kannattaa. Liiton jäsenyyttä koskevaa asiaa käsittelevän esteellisyydestä on voimassa, mitä tuomarin esteellisyydestä on säädetty.

Hallitus voi valtuuttaa pääsihteerin tai asettamansa työvaliokunnan hoitamaan määrittelemiään yhdistyksen juoksevia asioita.

Valtuuskunta

18 § Kukin liiton osasto valitsee valtuuskuntaan yhden jäsenen ja varajäsenen kutakin osaston alkavaa neljääkymmentä jäsentä kohden. Valtuuskunnan jäsenten tulee olla asianajajia. Heidän toimikautensa alkaa 1 päivänä maaliskuuta sinä vuonna, jona heidät valitaan, ja jatkuu kolme vuotta. Joka on ollut valtuuskunnan jäsenenä yhtäjaksoisesti kuusi vuotta, voidaan valita uudelleen samaan tehtävään vasta toimikaudeksi, joka alkaa kolmen vuo-

den kuluttua hänen edellisen toimikautensa päättymisestä. Mitä edellä on sanottu, ei estä valtuuskunnan jäsenenä yhtäjaksoisesti kuutta vuotta toiminutta tulemasta valituksi sen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi. Valtuuskunnan puheenjohtajana voi yhdenjaksoisesti toimia enintään kuusi vuotta.

Valtuuskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Heidän toimikautensa kestävät 1 momentin säännöksistä huolimatta, kunnes uudet on valittu.

19 § Valtuuskunnan varsinaiset kokoukset pidetään vuosittain viimeistään tammikuussa (talvikokous) ja kesäkuussa (kevätkokous).

Talvikokouksessa

- 1) valitaan valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja niiden tilalle, joiden toimikausi päättyy;
- 2) annetaan oikeusministeriölle lausunto valvontalautakuntaan valittavista asianajajakunnan ulkopuolisista jäsenistä;
- 3) esitellään toimintasuunnitelma ja talousarvio, jolloin otetaan huomioon 14 §:n 1 momentin määräykset;
- 4) vahvistetaan ne maksut, jotka jäsenten ja EU-asianajajien on suoritettava liiton menojen ja varten, sekä passiivisten jäsenten vuosimaksut;
- 5) vahvistetaan ne perusteet, joiden mukaan hallituksen, valvontalautakunnan ja valtuuskunnan kokouksen osanottajille on maksettava matkakorvausta;
- 6) vahvistetaan jäsenten asianajotoiminnassa noudatettavat ohjeet;
- 7) käsitellään hallituksen kokoukselle esittämät asiat;
- 8) käsitellään jäsenten tekemät esitykset, jotka on kirjallisina annettu hallitukselle viimeistään kokousta edeltävän marraskuun 15 päivänä.

Kevätkokouksessa

- 1) käsitellään hallituksen kertomus liiton toiminnasta ja sen varainhoidosta edellisellä vuonna, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle;
- 2) valitaan hallituksen jäsenet niiden tilalle, joiden toimikausi päättyy;
- 3) valitaan valvontalautakunnan asianajajajäsenet niiden tilalle, joiden toimikausi päättyy, sekä annetaan oikeusministeriölle lausunto valvontalautakuntaan valittavista asianajajakunnan ulkopuolisista jäsenistä;
- 4) liiton tilejä ja varainhoitoa tarkastamaan valitaan kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa, joista toisen tilintarkastajan ja hänelle valitun varatilintarkastajan tulee olla keskuskauppakamarin hyväksymä;
- 5) vahvistetaan jäsenten asianajotoiminnassa noudatettavat ohjeet;

- 6) käsitellään hallituksen tai 22 §:n 3 momentin 4 kohdassa mainitussa tapauksessa menettelytapavaliokunnan kokoukselle esittämät asiat;
- 7) käsitellään jäsenten tekemät esitykset, jotka on kirjallisina annettu hallitukselle viimeistään kokousta edeltävän huhtikuun 15 päivänä.

20 § Valtuuskunta kokoontuu puheenjohtajansa tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajansa kutsusta valtuuskunnan tai kokoonkutsujan määräämässä paikassa.

Valtuuskunnan ylimääräinen kokous pidetään, kun liiton hallitus pitää sitä tarpeellisena tai kun vähintään kolmannes valtuuskunnan jäsenistä vaatii sitä kokoon kutsumiseen oikeutetulta.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetävä todisteellisesti valtuuskunnan jäsenille vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta. Kutsu on myös lähetettävä osastoille.

Valtuuskunnan kokoukseen osanotosta aiheutuneista matkakustannuksista on suoritettava korvausta kullekin hänen oman osastonsa varoista.

21 § Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä on kokouksessa saapuvilla.

Kullakin valtuuskunnan jäsenellä on yksi ääni. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä paitsi 23 §:n 2 momentissa ja 55 §:ssä mainituissa tapauksissa. Äänten mennessä tasan voittaa puheenjohtajan kannattama mielipide paitsi vaaleissa, joissa arpa ratkaisee.

22 § Valtuuskunnalla on menettelytapavaliokunta, johon kuuluu valtuuskunnan puheenjohtaja ja kustakin liiton osastosta yksi jäsen. Osasto nimeää valtuuskuntaan valituista edustajistaan valiokunnan jäsenen ja varajäsenen vuosittain. Valiokunnan puheenjohtajana on Helsingin osastosta valittu jäsen ja varapuheenjohtajana hänen varajäsenensä.

Menettelytapavaliokunta kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta. Koollekutsumisessa ja päätösvaltaisuudessa noudatetaan soveltuvin osin valtuuskunnasta annettuja määräyksiä, osastoille ei kuitenkaan lähetetä ilmoitusta kokouksessa käsiteltävistä asioista. Valtuuskunnan kokouksen yhteydessä valiokunta voi tarvittaessa kokoontua välittömästi ilman erityistä kokouskutsua.

Menettelytapavaliokunnan tehtävänä on

- 1) tehdä valtuuskunnalle ehdotus liiton puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajaksi sekä hallituksen muiksi jäseniksi ja heidän varajäsenikseen;
- 2) tehdä valtuuskunnalle ehdotus valvontalautakunnan puheenjohtajaksi sekä muiksi asi-

anajajajäseniksi ja varajäseniksi sekä oikeusministeriölle annettavaksi lausunnoksi ehdokkaista asianajajakunnan ulkopuolisiksi jäseniksi ja varajäseniksi;

- 3) tehdä valtuuskunnalle ehdotus valtuuskunnan puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi;
- 4) antaa valtuuskunnalle lausunto liiton varojen hoidosta, jos tilintarkastajat tai toinen heistä katsoo, ettei hallitukselle ole myönnettävä vastuuvapautta, ja milloin menettelytapavaliokunta yhtyy vastuuvapauden epäämistä tarkoittavaan lausuntoon, tehdä liiton kokoukselle esitys toimenpiteistä, joihin varojen hoito antaa aiheen; ja
- 5) käsitellä valtuuskunnan tai hallituksen sille lähettämät asiat.

23 § Valtuuskunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalissa ovat ehdokkaina ne, jotka menettelytapavaliokunta on ehdottanut. Kokouksessa valtuuskunnan jäsenillä on oikeus ehdottaa vastaehdokkaita. Valituksi tulee se, joka on saanut eniten ääniä.

Liiton puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, hallituksen muiden jäsenten ja näiden varajäsenten sekä valvontalautakunnan puheenjohtajan ja asianajajajäsenten ja varajäsenten vaalissa ovat ehdokkaina ne, jotka menettelytapavaliokunta on ehdottanut näihin luottamustehtäviin valittaviksi. Kokouksessa on valtuuskunnan jäsenillä kuitenkin oikeus nimitä vastaehdokkaita. Sen, jonka menettelytapavaliokunta on asettanut ehdokkaaksi, katsotakoon tulleen valituksi, ellei vastaehdokas ole valtuuskunnan kokouksessa saanut vähintään kahta kolmasosaa annetuista äänistä.

Yleinen asianajajakokous

24 § Hallitus voi päättää yleisen asianajajakokouksen pitämisestä. Kokouksessa käsitellään asianajajakunnalle merkityksellisiä aiheita esitelmin ja keskusteluin. Aiheet voivat liittyä järjestäytymiseen, ammatinharjoittamisen ehtoihin ja oikeusalan ilmiöihin.

Kutsu kokoukseen on julkaistava soveliaalla tavalla viimeistään kuutta viikkoa ennen kokousta.

Liiton toimisto

25 § Liitolla on Helsingissä toimisto, jonka esimiehenä on pääsihteeri ja hänen estyneenä ollessaan apulaispääsihteeri.

Pääsihteeriksi voidaan valita vain asianajaja tai lakimies, joka täyttää asianajajan kelpoisuusvaatimukset tai, jos hallitus niin katsoo, koulutukseltaan, kokemukseltaan, taidoltaan ja henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan muuten tehtävään sopiva henkilö.

Liiton tilit ja niiden tarkastus

26 § Tilit päätetään kalenterivuosittain ja ne on viimeistään seuraavan maaliskuun aikana jätettävä tilintarkastajille.

Tilintarkastajien on kunakin vuonna huolellisesti tarkastettava tilit ja liiton hallinto sekä annettava tarkastuskertomus ennen huhtikuun loppua liiton toimistoon. Tarkastuskertomuksessa on ehdotettava joko vastuuvapauden myöntämistä tai sen epäämistä. Jos tilintarkastajat tai toinen heistä katsoo, ettei hallitukselle ole myönnettävä vastuuvapautta, on pääsihteerin viivytyksettä ilmoitettava asiasta menettelytapavaliokunnan puheenjohtajalle. Valiokunta on heti kutsuttava kokoon päättämään esityksistä, joihin tilintarkastuskertomus antaa aihetta.

Liiton osastot

27 § Liitolla on seuraavat osastot:

- 1) Helsingin osasto, jonka alueena on Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat lukuun ottamatta niitä kuntia, jotka kuuluvat Päijät-Hämeen osastoon;
- 2) Turun osasto, jonka alueeseen kuuluvat Ahvenanmaan maakunta sekä Varsinais-Suomen maakunta ja Kanta-Hämeen maakunnasta Forssan kaupunki sekä Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kunnat;
- 3) Satakunnan osasto, jonka alueeseen kuuluu Satakunnan maakunta lukuun ottamatta Punkalaitumen kuntaa sekä Pirkanmaan maakunnasta Äetsän kunta;
- 4) Hämeen osasto, jonka alueeseen kuuluvat Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnat lukuun ottamatta Forssan kaupunkia, Jokioisten, Tammelan, Ypäjän ja Äetsän kuntia. Satakunnan maakunnasta Hämeen osastoon kuuluu Punkalaitumen kunta;
- 5) Päijät-Hämeen osasto, jonka alueeseen kuuluvat Päijät-Hämeen maakunta ja Uudenmaan maakunnasta Mäntsälän ja Itä-Uudenmaan maakunnasta Askolan, Myrskylän ja Pukkilan kunnat;
- 6) Kymen osasto, jonka alueena on Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat;
- 7) Mikkelin osasto, jonka alueena on Etelä-Savon maakunta;
- 8) Itä-Suomen osasto, jonka alueeseen kuuluvat Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnat;
- 9) Keski-Suomen osasto, jonka alueena on Keski-Suomen maakunta;
- 10) Vaasan osasto, jonka alueena on Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat;
- 11) Oulun osasto, jonka alueena on Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnat; sekä
- 12) Lapin osasto, jonka alueena on Lapin maakunta.

- 28 § Jäsen ja EU-asianajaja kuuluu siihen osastoon, jonka alueella hän pääasiallisesti toimii asianajajana.
- Jos ilmenee erimielisyyttä siitä, mihin osastoon jäsen on kuuluva, ratkaisee liiton hallitus asian.
- 29 § Kullakin osastolla tulee olla liiton hallituksen vahvistamat säännöt.
- Osaston kokouksella on oikeus asettaa jäsenten maksettavaksi maksuja osaston menojen suorittamiseksi.
- Osaston ja sen hallituksen kokouksessa pidetystä pöytäkirjasta on kahden viikon kuluessa lähetettävä jäljennös liiton hallitukselle.
- 30 § Liiton hallituksen tulee viipymättä kumota osaston tai sen hallituksen päätös, jos se on ristiriidassa liiton tai osaston sääntöjen taikka liiton etujen tahi tarkoitusperien kanssa tai jos se asettaa osaston jäsenille kohtuuttoman suuria taloudellisia rasituksia.
- 31 § Osaston on 18 §:n määräyksiä noudattaen vuosittain tammikuun kuluessa valittava edellisen vuoden joulukuun 31 päivän jäsenlukunsa perusteella valtuuskuntaan edustajansa niiden tilalle, joiden toimikausi päättyy. Jäsenlukuun lasketaan mukaan EU-asianajajat, joilla on myös äänioikeus osaston kokouksissa.
- Liiton pääsihteerin on tammikuun 10 päivään mennessä lähetettävä kunkin osaston hallitukselle luettelo asianomaiseen osastoon edellisen joulukuun 31 päivänä kuuluneista jäsenistä ja EU-asianajajista.

Liitolle tulevat maksut

- 32 § Jäsen ja passiivinen jäsen on velvollinen suorittamaan liitolle jäsenmaksut, jotka valtuuskunta päättää. Maksun suuruus voidaan erikseen vahvistaa itsenäisesti asianajaja harjoittavien ja toisen palveluksessa olevien asianajajien sekä passiivisten ja eläkkeellä olevien jäsenten osalta, mutta sen tulee olla samaan ryhmään kuuluvien kohdalla yhtä suuri. Itsenäisesti asianajaja harjoittavat ja palvelussuhteessa olevat asianajajat voidaan jakaa valtuuskunnan hyväksymien perusteiden mukaan alaryhmiin. Samaa alaryhmään kuuluvien kesken maksun tulee olla yhtä suuri.
- EU-asianajaja on velvollinen suorittamaan liitolle vuotuisen rekisteröintimaksun, jonka suuruuden valtuuskunta määrää. Rekisteröintimaksu ei voi olla suurempi kuin jäsenmaksu.

33 § Jos liitto on perustanut 2 §:n 3 momentissa mainittuja rahastoja, valtuuskunta voi hallituksen esityksestä velvoittaa jäsenen suorittamaan rahastolle maksuja, joiden suuruuden valtuuskunta vahvistaa ja on tällöin vastaavasti noudatettava, mitä maksun suuruuden määrittämisestä 32 §:n mukaan on voimassa.

34 § Jos erityistä aihetta on liiton hallitus voi vapauttaa asianajajan tai passiivisen jäsenen suorittamasta osaksi tai kokonaan jäsenmaksua ja 33 §:ssä tarkoitettua maksua.

Jäsenen velvollisuudet

35 § Jäsenen tulee rehellisesti ja tunnollisesti täyttää hänelle uskotut tehtävät sekä kaikessa toiminnassaan noudattaa hyvää asianajajatapaa ja jäsenten noudatettavaksi vahvistettuja ohjeita.

Jäsen on velvollinen, milloin laki ja hyvä asianajajatapa niin vaativat, vaikenemaan siitä, mitä hän toimeensa on saanut tietoonsa.

36 § Jäsenen tulee

- 1) pitää asianmukaisia tilejä ja luetteloita diarimerkintöineen vastaanotetuista oikeudenkäynti-, perimis- ja muista tehtävistä sekä niissä suoritetuista toimista; ja
- 2) ilmoittaa hallitukselle asianajajaluetteloon tehtävää merkintää varten postiosoitteensa, kotipaikkansa ja muut hallituksen edellyttämät tiedot.

37 § Jäsen on velvollinen antamaan liiton hallitukselle kaikki ne tiedot, joita tarvitaan 14 §:n 2 momentin 2 kohdassa mainitun valvonnan suorittamista varten. Jäsen on myös velvollinen sallimaan hallituksen tai valvontalautakunnan määräämän henkilön suorittaa tarkastus hänen toimistossaan, milloin hallitus katsoo sen toimittamisen valvontaa varten tai lautakunta valvontamenettelyssä tarpeelliseksi, sekä tällöin esittämään ne asiakirjat, joiden tutkimista tarkastuksen toimittaminen edellyttää.

Liitosta eroaminen

38 § Kun jäsen tai passiivinen jäsen tahtoo erota liitosta, hänen tulee tehdä siitä hallitukselle kirjallinen ilmoitus. Maksut liitolle on suoritettava jäsenyysaikaa vastaavilta täysiltä kuukausilta.

Jäsenen eroaminen tulee voimaan kahden kuukauden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä, ellei hallitus hakemuksesta suostu siihen, että ero tulee voimaan aikaisemmin.

39 § Jos jäsen tai passiivinen jäsen jättää suorittamatta liitolle tai sen osastolle tulevan maksunsa eikä suorita maksua neljän viikon kuluessa kehotuksen saatuaan, hallituksella on oikeus poistaa jäsen asianajajaluettelosta taikka todeta passiivisen jäsenen eronneen liitosta.

40 § Jäsen, joka muuttaa pysyvästi Euroopan talousalueen ulkopuolelle, lakkaa olemasta liiton jäsen ja hänet on poistettava asianajajaluettelosta.

Jos passiivinen jäsen ei enää täytä asianajajista annetun lain 3 §:n 1 momentin 1)- kohdassa tarkoitettuja kelpoisuusvaatimuksia tai jos hän on tehnyt teon, joka on omiaan alentamaan liiton arvoa, on liiton hallituksen erotettava hänet liitosta.

Menettely valvonta- ja palkkioriiita-asioissa

41 § Valvontalautakunnan puheenjohtaja sekä asianajajajäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä valitaan valtuuskunnan kevätkokouksessa. Heidän toimikautensa alkaa elokuun alussa ja kestää kolme vuotta.

Lautakunnassa tulee olla ainakin yksi asianajajajäsen seuraavasti:

- 1) Helsingin osastosta;
- 2) Turun tai Satakunnan osastosta;
- 3) Hämeen, Päijät-Hämeen tai Keski-Suomen osastosta;
- 4) Kymen, Mikkelin tai Itä-Suomen osastosta; ja
- 5) Vaasan, Oulun tai Lapin osastosta.

Valvontalautakunnan jäsenenä yhtäjaksoisesti kuusi vuotta ollut voidaan valita uudelleen samaan tehtävään vasta toimikaudeksi, joka alkaa kolmen vuoden kuluttua hänen edellisen toimikautensa päättymisestä. Lautakunnan jäsenenä yhtäjaksoisesti kuusi vuotta toiminut voi kuitenkin tulla valituksi sen puheenjohtajaksi. Valvontalautakunnan puheenjohtajana voi yhdenjaksoisesti toimia enintään kuusi vuotta.

Valvontalautakunnan jäsenet eivät saa kuulua liiton valtuuskuntaan tai hallitukseen.

Valvontalautakuntaan kuuluvan kuoltua tai menetettyä kelpoisuutensa tehtävään voidaan hänen sijalleen valita uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Asianajajakunnan ulkopuolisille valvontalautakunnan jäsenille maksetaan liiton varoista palkkio, jonka määrästä hallitus päättää.

- 42 § Valvonta- tai palkkioriita-asiaa käsittelevän esteellisyydestä on voimassa, mitä asianajajan ja tuomarin esteellisyydestä on säädetty tai määrätty.
- 43 § Valvonta- ja palkkioriita-asioiden valmistelu tapahtuu liiton toimistossa ja ne esittelee joku lautakunnan jäsenistä.
- Valvonta- ja palkkioriita-asioissa kantelu, hakemus ja muut lausumat voidaan tehdä ja menettelyjen kirjeenvaihto hoitaa myös sähköisen tiedonsiirron välityksin. Ilmoitukset, tiedotukset ja menettelyn käytännöllinen järjestäminen voidaan hoitaa kulloinkin soveliaimmalla tavalla.
- Valvonta- tai palkkioriita-asiain käsittelystä ei kantelijalta, hakijalta tai asianajajalta peritä maksuja. Käsittelyyn osallista ei voida velvoittaa korvaamaan toiselle osalliselle menettelystä johtuneita kustannuksia.
- 44 § Valvonta-asian vireille tulosta ilmoitetaan välittömästi asianajajalle, jota se koskee.
- Jos täydennys annetaan asetetun määräajan jälkeen, sen nojalla voidaan aloittaa uusi valvontamenettely.
- Muussa Euroopan Unionin jäsenvaltiossa toimivaan liiton jäsenen kohdistuvasta, tutkittavaksi otetusta valvonta-asiasta ilmoitetaan sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa asianajaja toimii.
- EU-asianajajaan kohdistuvasta, tutkittavaksi otetusta valvonta-asiasta ilmoitetaan ennen käsittelyn aloittamista sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, josta asianajaja on peräisin.
- 45 § Valvonta-asian kantelu tai muu sen perusteena oleva asiakirja annetaan asianajajalle tiedoksi. Tiedoksiantoon voidaan tarvittaessa liittää valmistelijan käsitys siitä, mistä asiakirjassa on kyse.
- Valvonta-asian valmistelua jatketaan tarvittaessa pyytämällä lisäselvitystä asianajajalta ja kantelijalta tai hankkimalla sitä muulla tavoin. Asianajajalle varataan tarvittaessa tilaisuus lausua hankitun lisäselvityksen johdosta.
- Hankittu mahdollinen lisäselvitys annetaan kantelijalle tiedoksi ja hänelle varataan tilaisuus lausua siitä.

46 § Valvonta-asian ratkaisemista ei estä sen liittyminen tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan.

Lautakunnan tai jaoston puheenjohtaja voi päättää suullisesta käsittelystä. Asianajajan tai kantelijan poissaolo suullisesta käsittelystä ei estä valvonta-asian ratkaisemista.

Jos asianajajan jäsenyys liitossa on valvonta-asian tultua vireille päättynyt, voi lautakunta jatkaa käsittelyä ja lausua siitä, onko hän jäsenenä ollessaan menetellyt moitittavasti ja minkä seuraamuksen hän olisi siitä ansainnut.

47 § Lautakunnan puheenjohtaja määrää, missä jaostossa palkkioriita-asia käsitellään.

Kun lautakunta tai jaosto järjestää suullisen käsittelyn, asianosaisten poissaolo ei estä asian ratkaisemista.

Asianajajan jäsenyyden päättyminen liitossa palkkioriita-asian tultua vireille ei estä asian käsittelemistä ja suosituksen antamista.

48 § Valvonta- ja palkkioriita-asioista pidettävään julkiseen päiväkirjaan merkitään ne asiat, jotka valvonta-lautakunta on ottanut tutkittavaksi.

Asiakirjojen julkisuudesta kussakin valvonta- tai palkkioriita-asiassa päättää siinä ratkaisun tehnyt tai asiaa käsittelevä jaosto tai koko lautakunta.

49 § Tarkempia määräyksiä menettelystä valvonta- ja palkkioriita-asioiden valmistelussa ja ratkaisutoiminnassa voidaan antaa valvontalautakunnan vahvistamassa työjärjestyksessä.

Muutoksenhaku

50 § Valvonta-asiassa tehdystä ratkaisusta ilmoitetaan oikeaksi todistetulla jäljennöksellä pöytäkirjasta

- 1) asianajajalle;
- 2) oikeuskanslerille;
- 3) oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 10 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tehneelle tuomioistuimelle; ja
- 4) kantelijalle, jollei hän ole peruuttanut kanteluaan.

Muulle kuin tässä mainitulle, jonka ilmoituksesta valvonta-asia on otettu käsiteltäväksi, ilmoitetaan päätöksestä ja ratkaisusta valvontalautakunnan tai asian ratkaiseen jaoston päättämällä soveliaalla tavalla.

Päätökseen, johon asianajajalla on oikeus hakea muutosta, on liitettävä valitusosoitus.

Erinäisiä määräyksiä

- 51 § Päätös, jolla jäsen on erotettu liitosta tai EU-luetteloon merkitty on poistettu kurinpidollisena seuraamuksena luettelosta, on saatettava liiton jäsenten tietoon viipymättä sen jälkeen, kun päätös on tullut noudatettavaksi.
- 52 § Valvontalautakunnan on annettava vuosittain kertomus, jossa tilastotietojen lisäksi lyhyesti selostetaan periaatteellisesti merkittävien valvonta-asioiden vaiheet ja ratkaisun perusteet tarpeellisin osin. Kertomukseen voidaan ottaa muitakin tietoja lautakunnan käsittelemistä asioista ja hallituksen toimenpiteistä asianajajien valvonnassa.
- Kertomus annetaan kertomusvuotta seuraavan toukokuun loppuun mennessä valtuuskunnalle, oikeusministeriölle ja oikeuskanslerille.
- 53 § Tiedonannot jäsenille toimitetaan postitse asianajajaluetteloon merkityllä osoitteella. Tiedonannot voidaan toimittaa myös telekopiona tai muun sähköisen tiedonsiirron välityksin, jos jäsen on ilmoittanut hänellä olevan tiedonantojen vastaanottamiselle tarpeelliset laitteet. Tiedonannot 39 ja 40 §:ssä tarkoitetuissa asioissa on toimitettava todisteellisesti.
- 54 § Valtuuskunnan, hallituksen, valvontalautakunnan, sen jaostojen sekä liiton osastojen ja niiden hallitusten kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, joka on yhden kokouksessa sitä varten valitun jäsenen tarkastettava ja allekirjoitettava.
- 55 § Päätös näiden sääntöjen muuttamisesta on tehtävä valtuuskunnan kokouksessa äänten enemmistöllä, jonka on oltava vähintään neljä viidesosaa äänestyksessä annetuista äänistä. Päätös on oikeusministeriön vahvistettava.
- Sääntöjen muutos tulee voimaan, jollei oikeusministeriö toisin määrää, kun ministeriön päätös on julkaistu Suomen säädöskokoelmassa.
- 56 § Jos liiton toiminta lakkaa, valtuuskunta päättää miten liiton varat on käytettävä edellä 2 §:ssä mainittujen tarkoituserien edistämiseksi.